

SPRENDIMAI

TARYBOS SPRENDIMAS (ES) 2020/954

2020 m. birželio 25 d.

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Tarptautinėje civilinės aviacijos organizacijoje, dėl pranešimo apie savanorišką dalyvavimą Tarptautinės aviacijos išmetamo anglies dioksido kiekio kompensavimo ir mažinimo sistemoje (CORSIA) nuo 2021 m. sausio 1 d. Ir apie pasirinktą lėktuvų naudotojams taikytinų kompensavimo reikalavimų apskaičiavimo 2021–2023 m. būdą

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 192 straipsnio 1 dalį kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) Čikagos tarptautinė civilinės aviacijos konvencija (toliau – Čikagos konvencija) įsigaliojo 1947 m. balandžio 4 d. Ja įsteigta Tarptautinė civilinės aviacijos organizacija (ICAO) ir siekiama reguliuoti tarptautinį oro susisiekimą;
- (2) visos Sąjungos valstybės narės yra Čikagos konvencijos susitariančiosios valstybės ir ICAO narės, o Sąjunga turi stebėtojos statusą tam tikruose ICAO organuose;
- (3) 2015 m. gruodžio mėn. 21-oji Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos šalių konferencija patvirtino Paryžiaus susitarimą⁽¹⁾. Paryžiaus susitarimo tikslas – užtikrinti, kad vidutinės pasaulio temperatūros padidėjimas būtų gerokai mažesnis nei 2 °C, palyginti su ikipramoninio laikotarpio lygiu, ir toliau dėti pastangas, kas jis neviršytų iki 1,5 °C, palyginti su ikipramoninio laikotarpio lygiu. Prie išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo tikslo turėtų prisidėti visi ekonomikos sektoriai, taip pat ir tarptautinės aviacijos sektorius;
- (4) 2016 m. 39-ojoje ICAO asamblėjoje Rezoliucija A39–3 nuspręsta įgyvendinti pasaulinę rinką grindžiamą priemonę, grindžiamą Tarptautinės aviacijos išmetamo anglies dioksido kiekio kompensavimo ir mažinimo sistema (CORSIA), kuria siekiama užtikrinti, kad tarptautinės aviacijos išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis neviršytų 2020 m. lygio. Sąjungos pozicija dėl tos priemonės ir įvairių jo išsamių elementų rengimo ir priėmimo nustatyta Tarybos sprendimu (ES) 2016/915⁽²⁾;
- (5) 2018 m. birželio 27 d. vykusiame dešimtajame 214-osios sesijos posėdyje ICAO taryba priėmė Čikagos konvencijos 16 priedo IV tomo „Tarptautinės aviacijos išmetamo anglies dioksido kiekio kompensavimo ir mažinimo sistema“ (CORSIA) pirmą redakciją („16 priedo IV tomas“);

⁽¹⁾ OL L 282, 2016 10 19, p. 4.

⁽²⁾ 2016 m. gegužės 30 d. Tarybos sprendimas (ES) 2016/915 dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi dėl tarptautinio dokumento, kuris turi būti parengtas ICAO institucijose ir kuriuo ketinama numatyti nuo 2020 m. įgyvendinti bendrą pasaulinę rinką grindžiamą priemonę tarptautinės aviacijos išmetamiesiems teršalams (OL L 153, 2016 6 10, p. 32).

- (6) 2017 m. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2017/2392 ⁽³⁾ iš dalies pakeista Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB ⁽⁴⁾. Vienas iš to reglamento tikslų buvo pasirengti nuo 2021 m. įgyvendinti CORSIA, nustatyti Sąjungos teisinius su CORSIA susijusius išmetamųjų teršalų kiekio stebėsenos, ataskaitų teikimo ir tikrinimo reikalavimus ir ataskaitų dėl CORSIA įgyvendinimo teikimą ir peržiūrą;
- (7) į 16 priedo IV tomą įtrauktos taisyklės taps privalomos pagal Čikagos konvenciją, laikantis Konvencijoje nustatytų ribų. Pagal galiojančius tarptautinius oro susisiekimo susitarimus tos taisyklės taip pat gali tapti privalomos Sąjungai ir jos valstybėms narėms;
- (8) kad ICAO visapusiškai atsižvelgtų į dabartinę Sąjungos teisinę sistemą, valstybės narės pagal Tarybos sprendimą (ES) 2018/2027 ⁽⁵⁾ pranešė apie skirtumus. Pagal Sprendimą (ES) 2018/2027 dabartinės redakcijos Direktyva 2003/87/EB taikoma nepriklausomai nuo lėktuvo naudotojo nacionalinės priklausomybės ir iš esmės apima skrydžius iš aerodromų, esančių valstybių narių, kurioms taikoma Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV), teritorijose, arba į juos. Direktyva 2003/87/EB taikoma visiems be išimties skrydžiams valstybėse narėse ir (arba) Europos ekonominės erdvės šalyse ir tarp jų. Šiame etape tos taisyklės taikomos tiek stebėsenos, ataskaitų teikimo ir tikrinimo reikalavimams, tiek kompensavimo reikalavimams;
- (9) atsižvelgiant į tuos skirtumus, apie kuriuos pranešta pagal Sprendimą (ES) 2018/2027, 16 priedo IV tome nustatyti stebėsenos, ataskaitų teikimo ir tikrinimo reikalavimai, taikomi nuo 2019 m. sausio 1 d., buvo įtraukti į Sąjungos teisę Komisijos įgyvendinimo reglamentais (ES) 2018/2066 ⁽⁶⁾ bei (ES) 2018/2067 ⁽⁷⁾ ir Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2019/1603 ⁽⁸⁾. Pagal tuos reglamentus bandomuoju etapu išmetamųjų teršalų kiekio duomenys bus renkami ir perduodami ICAO sekretoriatui;
- (10) pagal 16 priedo IV tomo II dalies 3 skyriaus 3.1.3 ir 3.2.1 dalis ir 1 priedėlį reikalaujama, kad susitariančios valstybės praneštų ICAO apie savo sprendimą savanoriškai dalyvauti arba nutraukti savanorišką dalyvavimą CORSIA nuo 2021 m. sausio 1 d. Susitariančių šalių taip pat reikalaujama pranešti ICAO apie tai, kurį būdą jos pasirinko lėktuvų naudotojams taikytiniems kompensavimo reikalavimams apskaičiuoti 2021–2023 m. Reikalaujama, kad pateikti tuos pranešimus ne vėliau kaip 2020 m. birželio 30 d.;
- (11) iš tų nuostatų matyti, kad tam tikras 16 priedo IV tomo teisinis poveikis priklauso nuo atitinkamų pranešimų pateikimo ICAO ir nuo jų sąlygų. Todėl Sąjungos pozicijos dėl tokių pranešimų priėmimas priklauso SESV 218 straipsnio 9 dalies taikymo sričiai;

⁽³⁾ 2017 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/2392, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2003/87/EB, siekiant išlaikyti dabartinius jos taikymo aviacijos veiklai apribojimus ir pasirengti nuo 2021 m. įgyvendinti pasaulinę rinkos priemonę (OL L 350, 2017 12 29, p. 7).

⁽⁴⁾ 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Sąjungoje ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 96/61/EB (OL L 275, 2003 10 25, p. 32).

⁽⁵⁾ 2018 m. lapkričio 29 d. Tarybos sprendimas (ES) 2018/2027 dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Tarptautinėje civilinės aviacijos organizacijoje, dėl aplinkos apsaugos srityje taikomos Tarptautinės aviacijos išmetamo anglies dioksido kiekio kompensavimo ir mažinimo sistemos (CORSIA) tarptautinių standartų ir rekomenduojamos praktikos aprašo pirmos redakcijos (OL L 325, 2018 12 20, p. 25).

⁽⁶⁾ 2018 m. gruodžio 19 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/2066 dėl išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio stebėsenos ir ataskaitų teikimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB, kuriuo iš dalies keičiamas Komisijos reglamentas (ES) Nr. 601/2012 (OL L 334, 2018 12 31, p. 1).

⁽⁷⁾ 2018 m. gruodžio 19 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/2067 dėl duomenų patikros ir tikrintojų akreditavimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB (OL L 334, 2018 12 31, p. 94).

⁽⁸⁾ 2019 m. liepos 18 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2019/1603, kuriuo dėl aviacijos išmetamųjų teršalų stebėsenos, ataskaitų teikimo ir tikrinimo priemonių, kurias Tarptautinė civilinės aviacijos organizacija priėmė siekdama įgyvendinti pasaulinę rinkos priemonę, papildoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB (OL L 250, 2019 9 30, p. 10).

- (12) šiuo atžvilgiu tikslinga nustatyti poziciją, kurios turi būti laikomasi Sąjungos vardu ICAO, atsižvelgiant į reikalavimus dėl pranešimų pateikimo pagal 16 priedo IV tomą, ypač todėl, kad savanoriškas dalyvavimas CORSIA ir tam tikro būdo pasirinkimas pagal 16 priedo IV tomo 3.2.1 dalį gali labai paveikti teises ir pareigas srityje, kurioje taikoma Sąjungos teisė, ypač Direktyva 2003/87/EB ir, tam tikru mastu, Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001 ⁽⁹⁾;
- (13) Sąjunga ir jos valstybės narės yra ne kartą pareiškusios ⁽¹⁰⁾ norą dalyvauti CORSIA nuo 2021 m. sausio 1 d.;
- (14) savanoriškas dalyvavimas CORSIA reiškia, kad pagal 16 priedo IV tomo 3.2.1 dalį būtina pasirinkti lėktuvų naudotojams taikytinų kompensavimo reikalavimų apskaičiavimo būdą 2021–2023 m. Šiuo atžvilgiu tikslinga skaičiavimus grįsti atitinkamai 2021, 2022 ir 2023 m. išmestu teršalų kiekiu. Tikimasi, kad pasirinkus tą būdą nauda aplinkai ir tarptautiniam transportui bus didesnė, nei pasirinkus kitą būdą, kuris skaičiavimus grįs 2020 m. išmestu teršalų kiekiu, nes numatoma, kad tarptautinės aviacijos išmetamų teršalų kiekis 2021, 2022 ir 2023 m. bus didesnis nei 2020 m., taigi kompensavimo reikalavimai būtų didesni. Tai taip pat užtikrintų geresnį tęstinumą, turint omenyje, kad 16 priedo IV tomo 3.2.2 dalyje numatyta nuo 2024 m. skaičiavimus taip pat grįsti atitinkamų metų duomenimis;
- (15) sprendimas lėktuvų naudotojų kompensavimo reikalavimus apskaičiuoti remiantis atitinkamai 2021, 2022 ir 2023 m. išmestu teršalų kiekiu būtų taikomas visiems lėktuvų naudotojams 2021–2023 m., priskirtiems atitinkamai valstybei narei, vadovaujantis ICAO dokumento „CORSIA lėktuvų naudotojų priskyrimas valstybėms“ naujausia redakcija ⁽¹¹⁾;
- (16) Direktyva 2003/87/EB nustatyta sistema šiuo metu tam tikrais aspektais skiriasi nuo 16 priedo IV tomo. Direktyvos 2003/87/EB 28b straipsnio 2 dalyje reikalaujama, kad per 12 mėnesių nuo tada, kai ICAO priims atitinkamas priemonės, ir prieš pradėdant veikti CORSIA Komisija pateiktų Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą, kurioje ji turi išnagrinėti būdus, kaip atliekant Direktyvos 2003/87/EB peržiūrą tas priemonės įgyvendinti Sąjungoje, ir kurioje ji įvertintų, be kita ko, CORSIA užmojų ir bendrą aplinkosauginį naudingumą, įskaitant jos bendrą užmojo mastą, palyginti su pagal Paryžiaus susitarimą nustatytais tikslais, dalyvavimo lygį, jos įgyvendinamumą, skaidrumą, nuobaudas už reikalavimų nesilaikymą, visuomenės dalyvavimui skirtus procesus, kompensacinių kreditų kokybę, išmetamųjų teršalų kiekio stebėseną, ataskaitų apie jį teikimą ir jo tikrinimą, registrus, atskaitomybę, taip pat biodegalų naudojimo taisykles. Pagal Direktyvos 2003/87/EB 28b straipsnio 3 dalį, kai tikslinga, prie ataskaitos pridedamas pasiūlymas Europos Parlamentui ir Tarybai dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, siekiant iš dalies keisti, panaikinti, pakeisti tos direktyvos 28a straipsnyje numatytas nukrypti leidžiančias nuostatas arba pratęsti jų galiojimą, kurios dera su Sąjungos įsipareigojimu 2030 m. visos ekonomikos mastu sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, siekiant išsaugoti Sąjungos klimato politikos veiksmų aplinkosauginį naudingumą ir veiksmingumą;
- (17) ataskaitos Komisija dar nepateikė. Todėl būtina, kad Komisija kuo greičiau ir ne vėliau kaip 2020 m. pabaigoje pateiktų Direktyvos 2003/87/EB 28b straipsnio 2 dalyje nurodytą ataskaitą kartu su atitinkamu pasiūlymu Europos Parlamentui ir Tarybai dėl teisės akto priėmimo;
- (18) šiomis aplinkybėmis būtina užtikrinti, kad būtų atsižvelgta į dabartinius ir galimus būsimus Sąjungos teisės ir 16 priedo IV tomo skirtumus, siekiant reikiamu mastu išsaugoti Sąjungos teisinę sistemą, įskaitant teisėkūros institucijos diskreciją spręsti dėl būsimos Sąjungos sistemos, taikytinos atitinkamoje srityje;
- (19) todėl atitinkamuose pranešimuose ICAO reikėtų pateikti nuorodą į skirtumą, apie kurį pranešta pagal Sprendimą (ES) 2018/2027, taikomą su savanorišku dalyvavimu susijusiais klausimais. Kadangi toks skirtumas, kol jis vis dar aktualus, yra susijęs tik su valstybių kompetencijos įvairių veiklos vykdytojų atžvilgiu priskyrimu, atitinkamuose pranešimuose taip pat turėtų būti pasilikta teisė pranešti apie papildomus skirtumus;

⁽⁹⁾ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją (OL L 328, 2018 12 21, p. 82).

⁽¹⁰⁾ Pvz., Bratislavos deklaracija, ICAO A39- WP/414 (<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-12029-2016-INIT/en/pdf>) ir ICAO A40- WP/102 (<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10227-2019-REV-1/lt/pdf>).

⁽¹¹⁾ <https://www.icao.int/environmental-protection/CORSIA/Pages/CCR.aspx>

(20) Sąjungos poziciją ICAO turėtų pareikšti kiekviena Sąjungos valstybės narė, kuri yra ICAO narė,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

1. Pozicija, kurios turi būti laikomasi Sąjungos vardu Tarptautinėje civilinės aviacijos organizacijoje (ICAO), dėl pranešimo ICAO apie valstybių narių savanorišką dalyvavimą Tarptautinės aviacijos išmetamo anglies dioksido kiekio kompensavimo ir mažinimo sistemoje (CORSIA) nuo 2021 m. sausio 1 d., – kiekviena valstybė narė, kuri yra ICAO narė, ne vėliau kaip 2020 m. birželio 30 d. ICAO pateikia šį pranešimą:

„Pagal Čikagos tarptautinės civilinės aviacijos konvencijos (Čikagos konvencija) 16 priedo IV tomo II dalies 3 skyriaus 3.1.3 dalies ir 1 priedėlio Tarptautinės aviacijos išmetamo anglies dioksido kiekio kompensavimo ir mažinimo sistemą (CORSIA) [valstybė narė] praneša ICAO, kad nuo 2021 m. sausio 1 d. savanoriškai dalyvaus CORSIA.“

2. Pozicija, kurios turi būti laikomasi Sąjungos vardu ICAO, dėl pranešimo ICAO apie pasirinktą lėktuvų naudotojams taikytinų kompensavimo reikalavimų apskaičiavimo 2021–2023 m. būdą – kiekviena valstybė narė, kuri yra ICAO narė, ne vėliau kaip 2020 m. birželio 30 d. ICAO pateikia šį pranešimą:

„Pagal Čikagos konvencijos 16 priedo IV tomo II dalies 3 skyriaus 3.2.1 dalies ir 1 priedėlio Tarptautinės aviacijos išmetamo anglies dioksido kiekio kompensavimo ir mažinimo sistemą (CORSIA) [valstybė narė] praneša ICAO, kad lėktuvų naudotojų kompensavimo reikalavimų 2021–2023 m. laikotarpiu apskaičiavimo tikslais pasirenkamas būdas yra OE = lėktuvo naudotojo konkrečiais y metais išmestas CO₂ kiekis, kuriam taikoma 3.1 dalis.“

3. Į pranešimus pagal šio straipsnio 1 ir 2 dalis papildomai įtraukiamas šis pranešimas:

„Šiuo pranešimu nedaromas poveikis Čikagos konvencijos 38 straipsnyje numatytiems skirtumams Čikagos konvencijos 16 priedo IV tomo nuostatų atžvilgiu.“

2 straipsnis

1 straipsnyje nurodytas pozicijas pareiškia kiekviena Sąjungos valstybė narė, kuri yra ICAO narė.

3 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Briuselyje 2020 m. birželio 25 d.

Tarybos vardu

Pirmininkė

A. METELKO-ZGOMBIĆ